

2ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.

ΣΜΑΡΑΓΔΑ Μ. ΦΑΡΙΔΟΥ.

1. Ταυτότητα

Τίτλος: «19. Εικονομαχία, μια τραγωδία που συγκλόνησε την εκκλησία».

Δημιουργός: Σμαράγδα Μ. Φαρίδου.

Βαθμίδα εκπαίδευσης: Γ΄ Γυμνασίου.

Πρόκειται για σενάριο που δοκιμάστηκε στο Γ2΄ του 2^{ου} Πειραματικού Γυμνασίου Θεσσαλονίκης.

Γνωστικό Αντικείμενο: «Θρησκευτικά» («19. Εικονομαχία, μια τραγωδία που συγκλόνησε την εκκλησία»).

Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές: Ιστορία, Θρησκευτικά, Νεοελληνική γραμματεία, Αισθητική Αγωγή.

Χρονική Διάρκεια: Η χρονική διάρκεια για την υλοποίηση του σεναρίου ορίστηκε στις 3 διδακτικές ώρες

Προϋποθέσεις υλοποίησης: Η πραγματοποίηση του σεναρίου προϋπέθετε:

- ✓ Οι μαθητές να χειρίζονται τους Η.Υ. στο εργαστήριο.
- ✓ Να έχουν κάποια προηγούμενη επαφή με το λογισμικό «Ιστορία α,β,γ», Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα και Ψηφιακό Σχολείο.
- ✓ Να ξέρουν να βρίσκουν τις ενδεικνυόμενες ιστοσελίδες.
- ✓ Να τους έχει εξηγηθεί πώς κάνουμε ένα σταυρόλεξο με το πρόγραμμα “hot potatoes.”
- ✓ Να έχουν συσταθεί οι ομάδες εργασίας - όσο το δυνατόν πιο ανομοιογενείς, ώστε να υπάρχει ισοτιμία στη σύνθεση.
- ✓ Να υπάρχει άμεση έναρξη των εργασιών με την είσοδο στο εργαστήριο.

Εργαλεία/ Μέσα Διδασκαλίας:

- ✓ Σχολικό εγχειρίδιο και από το ψηφιακό σχολείο.
- ✓ Λογισμικό «Ιστορία Α,Β,Γ»
- ✓ Διαδίκτυο
- ✓ Το πρόγραμμα δημιουργίας σταυρολέξων «hot potatoes»
- ✓ Θα χρησιμοποιηθεί ακόμη η Η Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, Ηλεκτρονικά Λεξικά,

2. Σύντομη περιγραφή σεναρίου

Η διδακτική πρόταση που ακολουθεί αφορά το μάθημα των Θρησκευτικών της Γ΄ Γυμνασίου .

Ως περιεχόμενο της διδακτικής αυτής παρέμβασης ορίζεται η όσο το δυνατόν πιο εμπειριστατωμένη μελέτη της ιστορικής περιόδου της εικονομαχίας, η ανάλυση των ποικίλων αιτιών εμφάνισής της και η εξέταση του γεγονότος από θεολογικής απόψεως, ώστε να γίνει κατανοητό από τους μαθητές γιατί η αναστήλωση των εικόνων εορτάζεται ως Κυριακή της Ορθοδοξίας.

3. Το σκεπτικό – στόχοι:

Στόχος της παρέμβασης αποτελεί η απόδοση των πραγματικών διαστάσεων των γεγονότων, η εποπτικότητα μέσα από την εκτεταμένη χρήση της εικόνας, η διαθεματική προσέγγιση του θέματος (βασικά με το μάθημα της θεολογίας), η διερευνητική κατάκτηση της γνώσης και τέλος η συνεργατική μάθηση.

Ειδικότερα σε γνωστικό και μαθησιακό επίπεδο επιδιώκεται:

- ✓ Να κατανοήσουν οι μαθητές τα κοινωνικά, οικονομικά και θρησκευτικά αίτια που οδήγησαν στις έριδες για τη διαμάχη των εικόνων.
- ✓ Να γνωρίσουν τα αποτελέσματα της «κακής ανάμειξης» της πολιτικής εξουσίας σε θέματα πίστεως του λαού.
- ✓ Να προσδιορίσουν και να εκτιμήσουν τη σημασία της εικόνας στην Ορθόδοξη λατρεία.
- ✓ Να αντιληφθούν τη στενή σχέση ανάμεσα στην Ιστορία και στα Θρησκευτικά, καθώς η θρησκευτική ζωή ήταν και είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την κοινωνικο-πολιτική ζωή των Ελλήνων.

Ως προς τη χρήση των νέων τεχνολογιών

- ✓ Να εξοικειωθούν οι μαθητές με το ενεργητικό και διερευνητικό μοντέλο μάθησης.
- ✓ Να προσεγγίσουν τις ΤΠΕ ως εργαλεία και πηγές μάθησης.
- ✓ Να ασκηθούν στην ομαδική εργασία και να εκτιμήσουν την αποτελεσματικότητα της συνεργατικής μάθησης μέσα από τη δράση τους σε ομάδες.
- ✓ να εξασκηθούν στην αναζήτηση και αξιολόγηση της πληροφορίας μέσω του Διαδικτύου, ερευνώντας σε ενδεικνύομενες έγκυρες ιστοσελίδες.
- ✓ Να γνωρίσουν το λογισμικό «Ιστορία Α' Β' Γ'» και να αξιοποιήσουν τις πληροφορίες αλλά και το πλούσιο υλικό σε εικόνες που παρέχει στη συγκεκριμένη ενότητα.

Ως προς τη μαθησιακή διαδικασία επιδιώκεται:

- ✓ Να οξύνουμε την παρατηρητικότητα και να ενεργοποιήσουμε τις προσληπτικές ικανότητες των μαθητών με την εκτεταμένη χρήση της εικόνας.
- ✓ Να αναπτύξουν οι μαθητές δεξιότητες για την αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο, ώστε να είναι σε θέση να επιλέγουν κριτικά και να αξιοποιούν τα στοιχεία που εντοπίζουν, καθώς και να προχωρούν σε κριτική επεξεργασία και σύνθεση των δεδομένων.
- ✓ Να καλλιεργήσουν δεξιότητες και κριτική σκέψη στα πλαίσια του ψηφιακού γραμματισμού.

4. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ:

ΩΡΑ 1^η

Την 1^η ώρα παρουσίασα στα παιδιά εικόνες: Του Χριστού, της Παναγίας, Αγίων. Τους έβαλα να ακούσουν «Την Άχραντον Εικόνα σου...» το απολυτίκιο της εορτής της Ορθοδοξίας και τους έθεσα προ του διλήμματος: Η εικόνα είναι ορθόδοξια ή ειδωλολατρία;

Με λίγα λόγια τους επισήμανα το πρόβλημα που παρουσιάστηκε στο Βυζάντιο στις αρχές του 8^{ου} αιώνα.

Στη συνέχεια χώρισα τους μαθητές σε ομάδες, συγκεκριμένα σε 5 ομάδες (όσα και τα φύλλα εργασίας), που θα αποτελούνται από 5 μαθητές, αφού η τάξη είναι των συνολικά 25 μαθητών. Οι ομάδες που δημιούργησα ήταν ανομοιογενείς όσον αφορούσε τις επιδόσεις των μαθητών. Φρόντισα κάθε ομάδα να έχει ένα-δυο μαθητές περισσότερο εξοικειωμένους στους Η/Υ και στην πλοήγηση στο διαδίκτυο. Άφησα τα μέλη της ομάδας να καθορίσουν μόνα το ρόλο που θα αναλάμβανε το καθένα στα πλαίσια της ομάδας. Φρόντισα ωστόσο να εξασφαλίσουμε ισομερή κατανομή της εργασίας και την αμοιβαιότητα μεταξύ των μελών της ομάδας.

Οι ομάδες έφεραν και ονόματα: 1. Οι θεολόγοι, οι οποίοι εξέτασαν το Ορθόδοξο δόγμα περί εικόνων. 2. Οι Λεξικογράφοι, οι οποίοι ξεκαθάρισαν ορισμένους όρους κλειδιά, 3. Οι «τεχνοκράτες» αγιογράφοι, οι οποίοι έκαναν χρήση ΤΠΕ, αφού σε λογισμικό παρουσιάσεων μας έδειξαν πως ετοιμάζεται μία αγιογραφία, εικόνα. 4. Οι «συνήγοροι του διαβόλου», οι οποίοι παρουσίασαν τους εικονομάχους αυτοκράτορες και οι 5. Οι «παιχνιδιάρηδες», που έκαναν στο χορ ποτέιτος ένα σταυρόλεξο για να εμπεδωθούν κάποια κύρια σημεία. Θα μπορούσαν να είχαν κάνει και στο inspiration μια αφίσα.

ΩΡΑ 2^η

Η 2^η ώρα πραγματοποιήθηκε στο εργαστήριο της Πληροφορικής. Οι μαθητές γνωρίζουν ήδη το λογισμικό «Ιστορία Α΄Β΄Γ΄» και να σερφάρουν στις ιστοσελίδες που τους υποδεικνύονται. Γνωρίζουν και το I.M.E και την Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα. Έχουν κάνει πολλές φορές παρουσιάσεις και έχουμε παίξει κι άλλες φορές με τα hot potatoes. Άρα, ανέλαβαν αμέσως δράση, ανάλογα με τα επιμερισμένα ανά ομάδες καθήκοντα. Ως καθηγήτρια, απλώς τους καθοδηγούσα, τους εξηγούσα κάτι που μου ζητούσαν ακόμη και από τεχνικής πλευράς, τους άφησα να ανακαλύψουν τη γνώση όσο γινόταν μόνοι τους, ακόμη και να κάνουν λάθος και στην πορεία να το διορθώσουν μεταξύ τους ως μέλη της ομάδας, τους υπενθύμιζα το χρόνο που είχαν στη διάθεσή τους και τέλος μάζεψα τα φύλλα εργασίας απαντημένα- χειρόγραφα – για να αποφευχθεί η τυφλή αντιγραφή και επικόλληση- και τους είπα ότι θα τους τα έδινα στην επόμενη συνάντηση διορθωμένα για να τα παρουσιάσουν. Εννοείται ότι την παρουσίαση την πήρα σε στικάκι, όπως και το σταυρόλεξο. Ως Πειραματικό έχουμε άνεση με τους Η.Υ. Οι ομάδες μας ήταν ευέλικτες και υλοποίησαν το σύνολο των δραστηριοτήτων τους στον προβλεπόμενο χρόνο. Μου παρέδωσαν γραπτά και στικάκια εγκαίρως.

ΩΡΑ 3^η

Η 3^η ώρα πραγματοποιήθηκε ΠΑΛΙ στο εργαστήριο της Πληροφορικής. Τους έφερα πίσω τα φύλλα και τα στικάκια και ανά ομάδα, παρουσίασαν - σε ίσο χρόνο - τα ευρήματά τους.

5. Αυτοαξιολόγηση.

Οι στόχοι της διδακτικής αυτής παρέμβασης υλοποιήθηκαν , διότι οι μαθητές μας είναι υψηλών στόχων όλοι τους. Συμμετείχαν ενεργά άπαντες και εκείνοι που θα χαρακτηρίζονταν λιγότερο επιμελείς, καθώς αυτοί, 2-3, ανέλαβαν μαζί με κάποιους πολύ επιμελείς, το σταυρόλεξο. Το παιχνίδι το χάρηκαν πολύ τα παιδιά. Τα μέλη των άλλων ομάδων συναγωνίστηκαν στο ποια ομάδα θα βρίσκει γρηγορότερα και σωστότερα τις απαντήσεις.

Τα παιδιά του Πειραματικού είναι συνηθισμένα να δουλεύουν έτσι ...

Δεν είχαμε κανένα πρόβλημα στις ταχύτητες των υπολογιστών.

ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΕΔΩΣΑ ΣΤΙΣ ΟΜΑΔΕΣ....

2. Ανοίξτε την σελίδα των διαδραστικών βιβλίων, <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-A106/116/898,3337/> Α΄ Λυκείου, Δ.Ε. 18 και εξηγήστε:

Α. Για ποιο λόγο γιορτάζουμε κάθε χρόνο αυτό το γεγονός; Τι διακήρυξε δημόσια η Αυτοκράτειρα Θεοδώρα;

Β. Διαβάστε το Απολυτίκο της εορτής και με τις γνώσεις και των Θρησκευτικών σας, προσπαθήστε να εξηγήσετε γιατί προσκυνούμε την Άχραντον Εικόνα του Κυρίου μας Ιησού.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Δ. Ε. 19. **Εικονομαχία, μια τραγωδία που συγκλόνισε την εκκλησία».**
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ: ΣΜΑΡΑΓΔΑ Μ. ΦΑΡΙΔΟΥ.

ΟΜΑΔΑ Β΄ : ΟΙ ΛΕΞΙΚΟΓΡΑΦΟΙ. Β΄ ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΑΝΟΙΞΤΕ ΤΗΝ ΠΥΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/search.html?lq=%CE%95%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%9D%CE%9F%CE%9C%CE%91%CE%A7%CE%99%CE%91&dq=

ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΤΕ ΕΝΑ ΛΕΞΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ, ΑΝΕΙΚΟΝΙΚΟΣ, ΕΚΟΝΟΛΑΤΡΙΑ, ΕΙΚΟΝΟΛΑΤΡΗΣ, ΕΙΚΟΝΟΜΑΧΙΑ, ΣΥΝΟΔΟΣ, ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑ.

A. ΕΙΚΟΝΟΜΑΧΙΑ ([Λεξικό Τριανταφυλλίδη]

εικονομαχία η [ikonomachía] Q25 : (ιστ.) η εκκλησιαστική και πολιτική διαμάχη που προκλήθηκε από την απόπειρα ορισμένων βυζαντινών αυτοκρατόρων (κατά τον 8ο και 9ο αι.) να καταργήσουν τη χρήση και τη λατρεία των θρησκευτικών εικόνων, ως εκδήλωση μη σύμφωνη προς το πνεύμα και τη διδασκαλία του χριστιανισμού: *Η πρώτη (726-787) και η δεύτερη (813-843) περίοδος της εικονομαχίας.* || η θεολογική και εκκλησιαστική άποψη που (κατά τον 8ο και 9ο αι. στο Βυζάντιο) καταδίκασε τη χρήση και τη λατρεία των ιερών εικόνων ως ειδωλολατρική παρέκκλιση από το χριστιανισμό.

[λόγ. < μsn. εικονομαχία < εικονομάχ(ος) -ία]

B. ΑΝΕΙΚΟΝΙΚΟΣ. Λεξικό Τριανταφυλλίδη]

ανεικονικός -ή -ό [anikonikós] E1 : που, για να παραστήσει ή να εκφράσει κάτι (ή για να εκφραστεί), δε χρησιμοποιεί την εικόνα. ANT εικονικός: *Σ' όλες τις τέχνες υπάρχει σήμερα η τάση και η προσπάθεια προς το ανεικονικό, προς την εσωτερική αφηρημένη δομή. Ανεικονική και μη παραστατική τέχνη.* || ~ καλλιτέχνης. [λόγ. αν- (δες α-¹) εικονικός]

[Λεξικό Γεωργακά] ανεικονικός, -ή, -ό [anikonikós] (L)

- non-representational (ant εικονικός):
 - ανεικονικό σχήμα του κορμιού |
 - ανεικονική τέχνη nonfigurative, abstract art |

- ο αντικείμενα ανεικονικής λατρείας της θεότητας (SAlexiou) |
- οι ανεικονικοί θεωρητικοί και καλλιτέχνες (Dizikirikis) |
- αυτό οφείλονταν στο ανεικονικό πνεύμα της ιουδαϊκής θρησκείας (Michelis)

[neol, cpd of pref αν- & AG εικονικός]

Γ. ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ.

[Λεξικό Τριανταφυλλίδη] **αναστήλωση** η [anastílosi] O33 : η ενέργεια ή το αποτέλεσμα του αναστηλώνω. **1.** επισκευή των ζημιών ενός κατεστραμμένου κτιρίου, συνήθ. ιστορικού μνημείου: *H ~ ενός κατεστραμμένου κτιρίου / της εκκλησίας / του παλιού αρχοντικού. Τμήμα αναστηλώσεων της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας. **2.** (ιστ.): *H ~ των εικόνων, επαναφορά τους στους ναούς μετά τη λήξη της εικονομαχίας.**

[λόγ.: 1: ελνστ. *ἀναστήλω(σις)* `άνεγερση μνημείου´ -ση· 2: μσν. σημ.]

[Λεξικό Γεωργακά] **αναστήλωση** [anastílosi] η, (sp. also αναστύλωση) gen αναστήλωσης & αναστηλώσεως, pl αναστηλώσεις (L)

- ① usu arche. restoring (by rebuilding from fallen parts), restoration, reerection, anastylosis:
 - ο ~ ναού, μνημείου |
 - ο η ~ της παλαιάς εκκλησίας |
 - ο ~ της Στοάς του Αττάλου (in Athens) |
 - ο ~ εθνικών μνημείων |
 - ο πρόχειρες αναστηλώσεις |
 - ο εργασίες αναστηλώσεως του Παναγίου Τάφου |
 - ο οι αρχαιολόγοι συνεχίζουν την ~ στις Θήβες (in Egypt) |
 - ο ο Έβανς στην Κνωσό δεν έκαμε συστηματική ~ (Chatzinis)
- ② restored monument, restoration:
 - ο περιδιαβάζομε μέσα στα ερείπια και στις αναστηλώσεις (Papanoutsos) |
 - ο πίσω από το δωρικό επιστύλιο .. είναι η ~ της εσωτερικής κιονοστοιχίας του Θόλου (ACharitonidou)
- ③ eccl (also fig) restoration of the icons in the churches (cf αναστηλώνω 1b):
 - ο ο Βάρδας .. ύστερ' από την οριστική ~ των εικόνων, ανασυγκρότησε στην Κωνσταντινούπολη .. το πανεπιστήμιο (Kanellor) |
 - ο η ~ της εικόνας του Θεού εντός μας restoring God's image in us
- ④ fig restoration, reestablishing (syn αποκατάσταση):
 - ο ~ ιδανικών, αξιών κλ |
 - ο η ~ των πνευματικών αξιών |
 - ο την ~ της Λατινικής γλώσσας .. είχε κύριο σκοπό η δυτική Αναγέννηση (Papatsonis) |

- ο (ο Παλαμάς) ήταν ιδεολογικά οπλισμένος για το τραχύ έργο ενός γκρεμίσματος και μιας αναστήλωσης (Chourmouziος) |
- νίκη που συνίσταται σε μιαν .. ~ των ιδεών που εξαφανίστηκαν από τα θολωμένα βλέμματα των ελεύθερων ανθρώπων (Tsatsos)

[fr LK ἀναστήλωσις (Ptol.+), der of ἀναστηλῶ (-όω)]

Δ. ΕΙΚΟΝΟΛΑΤΡΗΣ :

[Λεξικό Τριανταφυλλίδη] **εικονολάτρης** ο [ikonolátris] O10 : (ιστ.) υποστηρικτής της εικονολατρικής άποψης (κατά την περίοδο της εικονομαχίας, του 8ου και 9ου αι., στο Βυζάντιο)· εικονόφιλος. ANT εικονομάχος.

[λόγ. < μσν. εικονολάτρης < εικονο- + -λάτρης]

Ε. ΕΙΚΟΝΟΛΑΤΡΙΑ :

[Λεξικό Τριανταφυλλίδη] **εικονολατρία** η [ikonolatría] O25 : (ιστ.) η θεολογική και εκκλησιαστική άποψη που αντιτάχθηκε στην εικονομαχική πολιτική ορισμένων βυζαντινών αυτοκρατόρων του 8ου και 9ου αι. και υποστήριξε τη λατρεία του Θεού μέσω των εικόνων.

[λόγ. < γαλλ. iconolâtrie < iconolâtr(e) < μσν. εικονολάτρ(ης) -ie = -ία]

ΣΤ. ΣΥΝΟΔΟΣ :

[Λεξικό Τριανταφυλλίδη] **σύνοδος** ¹ η [sínoδος] O36 : **1.**συνέλευση μητροπολιτών και επισκόπων που συγκαλείται με σκοπό την επίλυση εκκλησιαστικών ζητημάτων: *Οικουμενική* Σύνοδος. Ιερά Σύνοδος. Ιερά Σύνοδος της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος*, η ανώτατη εκκλησιαστική αρχή που αποτελείται από τους αρχιερείς και προεδρεύεται από τον αρχιεπίσκοπο. || στην καθολική εκκλησία, συνέλευση των καρδινάλιων υπό την προεδρία του πάπα. **2α.** το σύνολο των συνεδριάσεων μιας ετήσιας περιόδου της βουλής. || το χρονικό διάστημα ανάμεσα στην έναρξη και στη λήξη των εργασιών μιας συνόδου. **β.** σύσκεψη αντιπροσωπευτικού οργάνου ενός διεθνούς οργανισμού ή ενός κόμματος, που συνέρχεται σε τακτά χρονικά διαστήματα: *H ~ κορυφής των υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εαρινή ~ του NATO.*

[λόγ.: 2: αρχ. σύνοδος `συνέλευση´ · 1: ελνστ. σημ.]

Ζ. ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑ.

[Λεξικό Τριανταφυλλίδη]

δεισιδαιμονία η [disidemonía] O25 : πίστη ή αντίληψη που με ανορθολογικό τρόπο αποδίδει σε τυχαία γεγονότα, σε πράξεις ή σε αντικείμενα υπερφυσικές ιδιότητες που μπορούν δήθεν να επηρεάσουν αρνητικά την πορεία και την τύχη της ζωής του ανθρώπου· (πρβ. *πρόληψη*).

[λόγ. < ελνστ. δεισιδαιμονία `φόβος των θεών, πρόληψη´]

19. Εικονομαχία, μια τραγωδία που συγκλόνησε την εκκλησία».

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ : ΣΜΑΡΑΓΔΑ Μ. ΦΑΡΙΔΟΥ.

3ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

ΟΜΑΔΑ Γ΄ : **ΟΙ «ΤΕΧΝΟΚΡΑΤΕΣ ΑΓΙΟΓΡΑΦΟΙ»...**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ανοίγετε το ψηφιακό σχολείο , στο υποστηρικτικό υλικό, το λογισμικό της Γ΄ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ, που έχει το εργαστήρι της αγιογραφίας και ανοίγουμε εκεί που εξηγεί πώς γίνεται η αγιογράφιση μιας φορητής εικόνας. Πώς ετοιμάζεται το ξύλο, πώς γίνεται το προσχέδιο, το χρυσώμα του φόντου, ο προπλασμός, το σάρκωμα, τα χρώματα, κτλ. Με την τεχνική της αντιγραφής επικόλλησης και αφού ανοίξουμε το λογισμικό παρουσιάσεων ετοιμάζουμε σε διαφάνειες με κοινό φόντο και κοινό τρόπο εναλλαγής μία παρουσίαση για την αγιογραφία.

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΗ, ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΤΗ ΔΕΙΤΕ ΣΤΟ power point.

Δ. Ε19. Εικονομαχία, μια τραγωδία που συγκλόνισε την εκκλησία».

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ : ΣΜΑΡΑΓΔΑ Μ. ΦΑΡΙΔΟΥ.

4^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ. ΟΜΑΔΑ Δ΄ : ΟΙ «ΣΥΝΗΓΟΡΟΙ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ»

... ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ανοίγεται την σελίδα του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού, την Μέση Περίοδο, εικονομαχία.

<http://www.ime.gr/chronos/09/gr/p/610/main/p4e.html>

Απαντήστε στις ερωτήσεις:

1. Ποιες φάσεις εικονομαχίας διακρίνονται και ποιοι ήταν οι εικονομάχοι αυτοκράτορες σε κάθε μία από αυτές. Σχηματίστε ένα πίνακα στο λογισμικό word και συμπληρώστε τον. Κατά το πρότυπο του παρακάτω πίνακα:

Α΄ φάση.	αυτοκράτορας
Β΄ φάση.	Αυτοκράτορας

2. Περιγράψτε τις εικόνες της πινακοθήκης τις σχετικές με την εικονομαχία. (Τρεις εικόνες είναι).

(Κλικάροντας πάνω στην εικόνα: α) Κατά τη Α' φάση της εικονομαχίας (726-787), οι μοναχοί είναι οι πρώτοι που δέχονται τις συνέπειες της διαμάχης. Στην εικόνα, διωγμοί μοναχών, λεπτομέρεια από το Χρονικό του Ιωάννη Σκυλίτζη, τέλη 12ου-αρχές 13ου αιώνα.Madrid, Biblioteca Nacional, fol. 28^b. © Biblioteca Nacional, Madrid).

β) Η πρώτη φάση της Εικονομαχίας ξεκίνησε γύρω στα 726-730, όταν ο Λέων Γ' απαγόρευσε με διάταγμα τη λατρεία των εικόνων. Στην εικόνα, καταστροφή εικόνας του Χριστού. Λεπτομέρεια από το Ψαλτήρι Khludov, 857-865.Moscow, State Historical Museum κωδ. gr.129, φ. 67α.Γαλάβαρης, Γ., *Ελληνική Τέχνη: Ζωγραφική Βυζαντινών Χειρογράφων*, Εκδοτική Αθηνών Α.Ε., Αθήνα 1995, σ. 45, εικ.15. © State Historical Museum, Moscow).

γ) Στην εικονομαχική Σύνοδο του 815 καταδικάζεται η λατρεία των εικόνων. Στην εικόνα, η Σύνοδος του 815. Μικρογραφία Ψαλτηρίου, 9ος αιώνας. Άγιο Όρος, Μονή Παντοκράτορος, κωδ. 61, φ. 16α. Πελεκανίδης, Στ., Χρήστου, Π., Μαυροπούλου -Τσιούμη, Χρ., Καδάς, Σ., Κατσαρού Αικ., *Οι Θησαυροί του Αγίου Όρους: Εικονογραφημένα Χειρόγραφα, παραστάσεις-επίτιτλα -αρχικά γράμματα*, τ. Γ', Εκδοτική Αθηνών Α.Ε., Αθήνα 1979, σ. 134, εικ. 181. Ιερά Μονή Παντοκράτορος .

3. Κατά τη γνώμη σας τι συνέπειες μπορεί να έχει η ανάμειξη των πολιτικών σε θέματα λατρείας και πίστεως ;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Τι παρατηρείτε ως προς την καταγωγή των εικονομάχων αυτοκρατόρων; Πώς συσχετίζετε την καταγωγή τους με το θέμα της εικονομαχίας.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

19. Εικονομαχία, μια τραγωδία που συγκλόνισε την εκκλησία».

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ : ΣΜΑΡΑΓΔΑ Μ. ΦΑΡΙΔΟΥ.

5ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

ΟΜΑΔΑ Ε΄ : **ΟΙ «ΠΑΙΧΝΙΔΙΑΡΗΔΕΣ» ...**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Χρησιμοποιώντας ως βοήθημα το διδακτικό εγχειρίδιο και τα Λεξικά από την Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα σχηματίστε ένα σταυρόλεξο στα χοτ ποτέιτος που να περιλαμβάνει όσο το δυνατόν περισσότερους όρους του μαθήματος, προς εμπέδωση αυτών.